

De jongerenvoorstelling 'Queer Planet' vuurt veel perspectieven op queerness af

> nrc.nl/nieuws/2022/10/10/de-jongerenvoorstelling-queer-planet-vuurt-veel-perspectieven-op-queerness-af-a4144667

Recensie Theater

Jeugdtheater De energieke montagevoorstelling 'Queer Planet' is als een warme omhelzing, waarop soms ineens een harde tik volgt. Vaak worden scènes snel afgekapt als het pijnlijk wordt.



'Queer planet' door HNTjong is een bevrijdende en aanstekelijke voorstelling voor jongeren. Foto
Bowie Verschuuren

Jeugdtheater

Queer Planet (14+) door HNTjong (regie: Noël Fischer). Gezien: 8/10, Theater aan het Spui (Den Haag). Tournee t/m 4/12. Inl: hnt.nl

●●●●●



Sander Janssens

10 oktober 2022 om 16:34.



Leestijd 2 minuten

'Everybody is welcome. This is a safe space. Enjoy Queer Planet.' Op het toneel is een schitterend, glitterend buitenaards aandoend landschap te zien, met tot bergen opgetrokken doeken: een plek waar het zacht landen is en veel te ontdekken valt.

En precies dat is waar de queers in deze voorstelling behoefte aan hebben. Zacht landen en veel ontdekken: de een in uitgesproken uitbundigheid, de ander op de achtergrond, want ook dat moet kunnen. *Queer Planet* is een aanstekelijke en bevrijdende collagevoorstelling voor jongeren (die zaterdag tijdens de première overigens helaas niet in de zaal zaten). Bevrijdend, omdat ‘queer’, zoals we in een van de scènes horen, letterlijk ‘vreemd’ betekent – en die connotatie, daar moeten we toch echt vanaf.

Het is wat dat betreft een heuglijk feit dat meerdere jeugd- en jongerengezelschappen het thema dit najaar expliciet agenderen: de Toneelmakerij en DOX toeren op dit moment door het land met de ‘queer pride’-voorstelling *The Hot Peaches*; Maas Theater en Dans en ROSE Stories brengen binnenkort *The Ozard of Wiz*, een coming-of-age-verhaal over anders zijn.

Rolmodellen

Voor theatermakers blijft het precaire materie: enerzijds wil je nieuwe rolmodellen presenteren en *queerness* niet meteen problematiseren, anderzijds wil je het niet rooskleuriger voordoen dan het is en blijft het tenslotte theater, waar iets van frictie of drama toch gewenst is.

Regisseur Noël Fischer lost het op door simpelweg heel veel perspectieven op queer-zijn op de toeschouwer af te vuren. Personages zijn extravagant, sober en alles daartussenin; de voorstelling toont de verlegen queer naast de extravagante; we horen succesverhalen én de drek die queers over zich heen krijgen op straat. Het is er allemaal: de queer – en hoe je dat queer zijn beleeft – is niet in een hokje te vangen, dat is nu precies het punt.

Na een integere proloog vol kwetsbare video-getuigenissen ligt het tempo van deze montagevoorstelling vrijwel zonder uitzondering hoog. Talloze korte scènes van uiteenlopend pluimage wisselen elkaar af. Een satirische queer-variant van het tv-programma *First Dates*; aangrijpende ontboezemingen die tonen hoe maatschappelijke afkeuring zelfhaat in de hand helpt („als ik in de spiegel kijk, zie ik iemand waarvan je niet kan houden”); een vergadering van de Queer Agenda, een geheim genootschap dat de overname van de wereld voorbereidt.

Negen spelers buitelen van de ene haastverkleiding naar de ander, op het achtertoneel verzorgt DJ Jasmine Perez de vaak opzwepende soundscape. „Onze liefde is groter dan jullie haat”, zegt speler Lars Brinkman tegen het einde: prachtig en pijnlijk.

De norm bevragen

Fischers oeuvre draait steeds om het bevragen van de norm. Dat resulteerde eerder in onvergetelijke voorstellingen zoals *In mijn hoofd ben ik een dun meisje*, *De vrekkin* en het recente *Trojan Wars*, dat vorige maand onder meer de Gouden Krekel won, de belangrijkste prijs voor het jeugdtheater.

Queer Planet is als een warme omhelzing, waarop soms ineens een harde tik volgt. Bevrijdend, verwarrend en akelig, en voor iedereen ligt de balans daartussen net wat anders. Niettemin voelt dat op enig moment ook als meer van hetzelfde. Van de performers – die in de publiciteit met (terechte) trots worden aangekondigd als ‘all queer cast’ – komen we maar weinig te weten.

Rick Paul van Mulligen heeft weliswaar een persoonlijke, vlammeende monoloog, maar die vliegt voorbij. Het voelt alsof er in de enorme waaier aan scènes best wat had mogen geknipt, zodat andere scènes meer tijd en diepgang hadden kunnen vinden. Nu worden scènes op het moment dat ze pijnlijk worden, vrijwel consequent snel afgekapt.

Is dat omdat de makers vinden dat jongeren vooral baat hebben bij een positieve voorstelling over queerness? Wellicht, maar het levert wel een voorstelling op die aan diepte had kunnen winnen.